Tell Them You Love Them

Then Yisrael saw Yosef's sons and he said, 'Who are these?' And Yosef said to his father, 'They are my sons whom Hashem has given me here'" (Bereshis 48:8-9). Why did Yisrael ask this question? He surely knew who Menashe and Efraim were. He taught them Torah for seventeen years while he was in Mitzraim. The Ohr HaChaim HaKadosh answers this question in a lovely way. Yisrael was about to bless his grandchildren. Before the blessing, he wanted to arouse his love for them. This would enhance the blessing because it would be coming at a time of great love and affection. Therefore, he asked his dear son Yosef who they were. Now he would hear the words coming from Yosef's mouth, "They are my sons." His heart would open up to them and he would bless them with the love of a parent for his offspring. This is the hidden meaning of the verse, "Is Efraim My favorite son or a delightful child, that whenever I speak of him I remember him more and more?" (Yirmiah 31:19). Speaking about him arouses Hashem's love for him.

Kinderlach . . .

We know that we are supposed to love our fellow Jews, especially close family members, but we sometimes need help. The Ohr HaChaim HaKadosh gives us a valuable insight. Speak about them. Tell your parents how much you appreciate them. You will feel that warm feeling of true love, glowing in your heart. Tell your sister that you love her. Watch her face light up, and feel your love for her grow. Hashem gave us beautiful emotions. Learn how to use them in the proper time and place. Love your fellow Jews.

The Best Blessing

"Abba, can you please help me understand this week's parasha?"
"I will surely try, Chaim. What's the prob-

"I will surely try, Chaim. What's the problem?"

"Yaakov Avinu was near the end of his life. He wanted to bless his sons before he passed away. Yosef brought his two sons, Ephraim and Menashe, to Yaakov for a blessing. Yaakov asked him, "Who are they?" Rashi adds that they were not fit to receive a bracha."

"So far so good, Chaim."

"Here is the difficult part. A few moments later Yaakov Avinu blesses Ephraim and Menashe. Not only that, he declares that this is the blessing that you will give to all of the children of Israel thought all of the generations. How did they suddenly go from not fitting to receive a blessing to

receiving the *bracha* that would be repeated for thousands of years?"

"Excellent question, Chaim. Rav Zalman Sorotzkin asks the very same question." "Wow."

The answer begins with Rashi's comment on verse 49:1. Yaakov Avinu gathered his sons together in order to tell them what would happen to them in the end of days. He saw with Ruach HaKodesh all of the exiles, persecutions, wars, famines, pogroms, assimilation, and other misfortunes that would befall Klal Yisrael. The emunah and bitachon of our nation would be tested to the very limit. We would be challenged to keep the Torah and mitzvos while under foreign rule. In the end, the walls of the ghetto would fall and we would be invited to join the Gentile world. All of the wealth and honor of a secular life awaited us. We just had to give up ... the Torah. To withstand this, and all of the other tests, we needed a special, very powerful bracha.

"Yaakov Avinu looked at Ephraim and Menashe. Who were they? Two young men who were born in Mitzrayim. They were sons of the Mishne Li'Melech – The

king's second in command. They were born into wealth, power, and royalty. All of the knowledge and gashmius of Mitzrayim was theirs for the taking. They could have had any position they wanted. The most influential ministers in the government wanted them for sons-in-law. Did it affect them?"

"Not at all."

"Correct, Chaim. They went to the 'Jewish ghetto' in Goshen every day to learn Torah with their grandfather Yaakov. They did not turn away from their heritage. When the decree of avodas parech (hard labor) was declared, they joined their brothers in the suffering. They did not invoke royal privileges. Yaakov Avinu decided that this was the middah that would save Klal Yisrael throughout the centuries, and especially at the end. Therefore he declared that 'Yisrael will bless with you saying, "May Hashem make you like Ephraim and Menashe" (Bereshis 48:20) – the sons who withstood the test."

Kinderlach . . .

We always need Hashem's blessings. His Siyata Di'Shmaya (Heavenly Assistance) helps us every step of the way. This is especially true today. There are so many distractions to take us away from learning Hashem's Torah and keeping His mitzvos. All of the wrong doors are open. What keeps us going in the right direction? Yaakov Avinu's blessing. "May Hashem make you like Ephraim and Menashe." They withstood the test and stayed loyal to

Hashem. We can too. When Abba and Imma bless you on Shabbos night concentrate well and think, "I want to be like Ephraim and Menashe. I will not give in to the pressure. I will ignore all of the nonsense. I will learn Torah, and do mitzvos. They did it, I can too!"

It Comes Back

"Avi, do you want to come with me?"

"Where are you going, Abba?"

"To Saba and Savta's house."

"Sure, Abba. I love going to Saba and Savta's house. What are we going to do there?"

"Saba just bought a new bookshelf. I want to help him put it together and arrange his books."

"That is so nice of you, Abba."

"It's the least that I can do, Avi."

"What do you mean, Abba?"

"My mother and father raised me from birth. They fed me, clothed me, educated me, and gave me practically everything that I have in life. Now I have an opportunity to pay back a little something by helping them. How can I pass it up?"

Abba, it is a real honor to help you and Saba. We were learning about this very subject in our parashas

ha'shavuah class."

"Really Avi. That is so interesting. Please tell me about it."

"The parasha begins by informing us that Yaakov lived in Mitzraim for seventeen years. The Chizkuni points out that this verse was written to

praise Yosef."

"That' sounds perplexing, Avi. How does Yaakov's presence in Mitzraim praise Yosef?" "Because Yosef supported his father, Yaakov, for those seventeen years."

"That is real Kibbud Av (honoring your father)."

"The Chizkuni adds that Yaakov had fed Yosef for seventeen years, before he was sold. Yosef merited supporting his father just as many years as his father had supported him."

"Yosef was very fortunate. Not everyone has such a zechus (merit)."

"Abba, may we all be blessed as he was."

Kinderlach . . .

Our parents are so good to us. They do everything for us. Every morsel of food that we eat, every stitch of clothing that we wear, comes from them. Where would we be without them? Nowhere. Therefore, when we see an opportunity to do something for them, we should jump. "Let me help you with your coat, Abba." "Can I pour you a drink, Abba?" "Let me carry your bag, Abba." Kinderlach, if we show enthusiasm in this mitzvah, perhaps Hashem will give us the same opportunity as Yosef. To help our parents as much as they helped us.

אמרו שאתם אוהבים

"וירא ישראל את בני יוסף ויאמר 'מי אלה?' ויאמר יוסף אל אביו בני הם אשר נתן לי אלוקים בזה" (בראשית מ"ח, ח'-ט'). מדוע שאל ישראל שאלה זו? הוא ודאי ידע מי הם אפרים ומנשה. הוא לימד אותם תורה במשך שבע עשרה שנות מגוריו במצרים. אור החיים הקדוש עונה על שאלה זו ומסביר שישראל עמד לברך את נכדיו. לפני הברכה, הוא רצה לעורר את אהבתו אליהם, שתהיה הברכה בתגבורת האהבה והחיבה. משום כך, שאל את בנו האהוב יוסף מי הם. עכשו ישמע את הדברים יוצאים מפיו של יוסף. "בני הם." לבו יפתח אליהם והוא יברך אותם מתוך אהבת אב לצאצאיו. זוהי המשמעות הנסתרת בפסוק, "הבן יקיר לי אפרים אם ילד שעשועים. כי מדי דברי בו זכור אזכרנו עוד" (ירמיה ל"א, י"ט). הדבור בו, מעורר את אהבת ה' אליו.

ילדים יקרים . .

אנחנו יודעים שעלינו לאהוב איש את רעהו, ובמיוחד את בני משפחתנו הקרובים, אבל לפעמים אנחנו זקוקים לעזרה. אור החיים הקדוש מאיר לנו את הדרך כיצד לעשות זאת. דברו עליהם. ספרו להורים עד כמה אתם מעריכים אותם. פתאום תרגישו הרגשה חמה של אהבה אמיתית גואה בלבכם. אמרו לאחותכם שאתם אוהבים אותה. הביטו כיצד פניה מאירים לפתע, ואז תחושו כיצד מתגברת אהבתכם אליה. ה' נתן לנו רגשות נפלאים. למדו כיצד להשתמש בהם במקום הנכון ובזמן הנכון.

הברכה הטובה ביותר

"אבא, האם אתה יכול לעזור לי להבין משהו בפרשת השבוע?" "אשתדל לעזור, חיים. מה הבעיה?"

"יעקב אבינו הגיע לסוף ימיו, ורצה לברך את בניו לפני שיעבור מן העולם. יוסף הביא אליו את שני בניו, אפרים ומנשה, כדי שיברך אותם. ִ'מי אלה?' שואל יעקב אבינו - ורש"י מוסיף שהם לא היו ראויים לברכה.

"עד כאן, הכל מובן, חיים."

"אבל כאן מתעוררת הבעיה. כמה דקות לאחר מכן, יעקב אבינו מברך את אפרים ואת מנשה. ולא זו בלבד, אלא שהוא מכריז שזוהי הברכה שתינתן לבני ישראל לאורך כל הדורות. כיצד עברו אפרים ומנשה בבת אחת ממצב שבו לא היו ראויים לברכה, למצב שבו

ברכה שתשמש את עם ישראל לאלפי שנים?"

"שאלה מצויינת, חיים. הרב זלמן סורוצקין שואל אותה גם כן." "כיוונתי לדעת גדולים, אם כן...

"ראשיתה של התשובה בהערתו של רש"י לפסוק א' בפרק מ"ט. יעקב אבינו קרא לכל בניו כדי לומר להם מה יקרה להם באחרית הימים. הוא ראה ברוח הקודש את כל הגלויות, הרדיפות, המלחמות, שנות הרעב והפוגרומים, כמו גם את ההתבוללות וצרות אחרות שיבואו על עם ישראל. הוא ידע שעם ישראל יצטרך להתמודד עם נסיונות קשים ביותר, נסיונות של אמונה ובטחון. בתחילה יהיה הנסיון הקשה של קיום תורה ומצוות תחת שלטוון זר', ַולאחר מכן חומות הגטו יפלו והגויים יזמינו את היהודים להצטרף אליהם. כֹל העושר והכבוד של החיים החילוניים ימתינו לעם היהודי. נראה שלא תהיה לו ברירה אלא לוותר על... התורה. כדי לעמוד בפני כל זה, ובפני נסיונות נוספים, נהיה זקוקים לברכה מיוחדת, וחזקה מאוד.

"יעקב אבינו הביט באפרים ובמנשה. מי הם היו? שני בחורים צעירים שנולדו במצרים. הם היו בניו של המשנה למלך. הם נולדו לתוך עושר, כוח ומלכות. כל הידע והאוצרות הגשמיים של מצרים עמדו לרשותם. הם יכלו לבחור בכל משרה שירצו בה. השרים הבכירים ביותר רצו בהם כחתנים. האם זה השפיע עליהם?" "בכלל לא."

"נכון, חיים. הם הלכו ל'גטו היהודי' בגושן כל יום כדי ללמוד תורה עם סבם, יעקב אבינו. הם לא הפנו עורף למורשתם. כאשר יצאה הגזירה של עבודת פרך, הם הצטרפו לאחיהם בסבלותיהם, ולא ניסו להשתמש בזכויות היתר שלהם. יעקב אבינו ראה שזו המידה שתציל את כלל ישראל לאורך כל הדורות, ובמיוחד לקראת סוף הגלות. ולפיכך הוא הכריז 'בך יברך ישראל לאמור, ישימך אלוקים כאפרים וכמנשה' (בראשית מ"ח, כ') – כאותם בנים שעמדו 'בנסיוו.

אנו תמיד זקוקים לברכתו של ה'. הסייעתא דשמייא שהוא נותן לנו עוזר לנו בכל צעד מצעדינו. הדבר נכון במיוחד היום. יש כל כך הרבה דברים העלולים להסיט אותנו מללמוד תורה ולקיים מצוות כל הדלתות – לרוע – פתוחות. מהו הדבר ששומר עלינו, שמבטיח שנמשיך ללכת בדרך הנכונה? ברכתו של יעקב אבינו. "ישימך אלוקיך כאפרים וכמנשה." הם עמדו בנסיון ונשארו נאמנים לה'. וגם אנו יכולים לעשות זאת. כאשר אבא ואמא מברכים אתכם בליל שבת, התרכזו היטב בברכה וחישבו "אני רוצה להיות כמו אפרים ומנשה. אינני רוצה להיכנע ללחצים מבחוץ. אתעלם מכל ההבלים שנמצאים שם. אלמד תורה, ואקיים מצוות. הם הצליחו לעשות זאת, וגם אני יכול לנהוג כמותם!"

לתת לנותו

"מוישי, אתה רוצה לבוא אתי?" "לאן אׄתה הולך, אבא?"

"לבית של סבא וׄסבתא."

"ודאי שאני רוצה לבוא אתך, אבא. אני אוהב ללכת לבית של סבא" וסבתא. מה נעשה שם?"

"סבא קנה מדפים חדשים לספרים שלו. אני רוצה לעזור לו להרכיב אותם ולסדר את הספרים."

"זה נחמד שאתה עוזר לו, אבא."

"זו תרומה צנועה מאוד מצדי, מוישי."

"למה אתה מתכוון, אבא?"

"אבי ואמי גידלו אותי מאז היותי תינוק. הם האכילו אותי, הלבישו אותי, חינכו אותי, ונתנו לי כמעט כל מה שיש לי בחיים היום. כעת יש לי הזדמנות לשלם להם בחזרה מעט מן המעט בזה שאני עוזר להם. איך אפשר שלא

-"לעשות זאת?" "אבא, אני מרגיש שזו זכות עבורי לעזור לך ולסבא."

בדיוק למדנו על הנושא הזה בשיעור פרשת שבוע.' "באמת, מוישי? מעניין. ספר לי על כך"

"הפרשה פותחת בהצהרה שיעקב חי במצרים שבע עשרה שנה.

החזקוני זצ"ל מציין שפסוק זה בא[ׂ] לשבח את יוסף." משונה. במה זה שבח ליוסף שיעקב חי במצרים?"

"כי יוסף פרנס את אביו, יעקב, למשך שבע עשרה השנים הללו." "זה כיבוד אב מובהק.

"החזקוני מוסיף שיעקב פרנס את יוסף למשך שבע עשרה שנה, עד למכירתו. ויוסף זכה לפרנס את אביו אותו מספר שנים שאביו "פרנס אותו.

"לא לכל אחד יש זכות כזו."

"יהי רצון, אבא, שנתברך כפי שיוסף נתברך."

לדים יקרים .

הורינו עושים לנו כה הרבה – בעצם, הכל. כל אוכל שנכנס לפינו, . כל בגד שאנו לובשים – מגיע מהם. איפה היינו בלעדיהם? ברחוב, חלילה. לכן, כאשר אנו רואים הזדמנות לעשות משהו עבורם, עלינו להזדרז ולעשות זאת. "תן לי לעזור לך עם המעיל, אבא." אתה רוצה לשתות? תן לי למזוג לך כוס שתייה." "אני אשא" בשבילך את התיק שלך, אבא." ילדים יקרים, אם נפגין התלהבות בקיום מצווה זו, ייתכן שה' ייתן לנו אותה הזדמנות כמו יוסף: לעזור להורינו באותה מידה שהם עזרו לנו.

DNIK DNIK YK

קיבלו